

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/561/2014
Identifikačné číslo spisu:	5812206315
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5812206315.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 9 C 65/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. mája 2014 sp. zn. 7 Co 164/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Námestovo rozsudkom z 29. novembra 2013 č.k. 9 C 65/2010-107 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), ktorá jej bola spôsobená tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Námestovo, keď exekučný súd nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v exekučnej veci (žalobkyne ako oprávnenej) vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 779/2010. Žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Podľa zistenia súdu, žalobkyňa nepreukázala ňou tvrdené porušenie povinnosti súdu rozhodnúť o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote a teda nepreukázala, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. mája 2014 sp. zn. 7 Co 164/2014 napadnutý rozsudok potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na správnosť skutkových zistení i právnych záverov súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožnil. Uviedol, že v konaní neboli preukázané všetky predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého

rozsudku sa vysporiadal i s konkrétnymi námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, z dôvodov, že trpí vadami podľa § 237 písm. f/ O.s.p., tým, že jeho rozhodnutie je „prekvapivé“ a nepreskúmateľné, a podľa § 237 písm. g/ O.s.p., tým, že rozhodoval vylúčený sudca. Z uvedených dôvodov žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [(§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno tým to opravným prostriedkom napadnúť.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolanie napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Prípustnosť dovolania žalobkyne z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva - napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobkyne mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Žalobkyňa v dovolaní namieta, že všetky úkony, ktoré boli zo strany konajúceho prvostupňového súdu vykonané predstavujú úkony vykonané vylúčeným sudcom, čo zakladá dôvod dovolania podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 237 písm. g/ O.s.p.

K tejto námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých rozhodnutiach (napr. z 11. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 90/2013, 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 31/2013, 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 136/2013, 28. októbra 2013 sp. zn. 3 Cdo 311/2013, 3 Cdo 317/2013, 3 Cdo 318/2013 a 3 Cdo

364/2013, zo 4. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 296/2013 a 3 Cdo 318/2013, z 25. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 373/2013), v ktorých dospel k záveru, že tak, ako dôvodom na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nie je sama skutočnosť, že má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010), nie je týmto dôvodom ani to, že sudca vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Na tomto závere zotrúva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Uzatvára, že neopodstatnená je aj námietka žalobkyne o vade konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

2. Žalobkyňa ďalej v dovolaní namieta, že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Žalobkyňa vidí odňatie možnosti pred súdom konať v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“.

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvého stupňa. Vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa proti tej istej žalovanej vystupovala v procesnom postavení dovolateľky, napr. sp. zn. 3 Cdo 311/2013, 3 Cdo 317/2013, 3 Cdo 318/2013, 3 Cdo 364/2013, 3 Cdo 296/2013, 3 Cdo 318/2013, 3 Cdo 373/2013, bolo už konštatované, že prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa. V danom prípade ale súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí v nepreskúmateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu napr. sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 287/2014, I. ÚS 606/2014, I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015.

Keďže v dovolacom konaní sa nepreukázala ani existencia vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.,

prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

3. Vzhľadom na to, že prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 238 O.s.p., nepotvrdila sa existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a v dovolacom konaní a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.